

การออกแบบเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับที่สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบร่วมกัน
เพื่อเพิ่มโอกาสใช้สอยสำหรับออกงาน

FASHION CLOTHING AND JEWELRY CO-FUNCTIONAL DESIGN
FOR VARIATION OF PARTY OCCASIONS

สุพัจนา ลิ้มวงศ์*

พรสนอง วงศ์สิงห์ทอง**

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาหลักการและวิธีการปรับเปลี่ยนเครื่องแต่งกายด้วยเครื่องประดับเพื่อเพิ่มโอกาสใช้สอยสำหรับออกงาน จากการศึกษาข้อมูลทางการตลาดเบื้องต้นพบว่าเครื่องประดับมีความสำคัญต่อการแต่งกายโดยเฉพาะสำหรับออกงานซึ่งส่วนหนึ่งของปัญหาที่ผู้บริโภคประสบคือ เครื่องแต่งกายสำหรับออกงานมีโอกาสในการใช้สอยจำกัด ดังนั้นผลสรุปของงานวิจัยฉบับนี้จึงสามารถส่งเสริมและเพิ่มโอกาสในการใช้สอยเครื่องแต่งกายสำหรับออกงานและเครื่องประดับอย่างสร้างสรรค์

การศึกษาของงานวิจัยมุ่งวิเคราะห์หลักการของการปรับเปลี่ยนควบคู่ไปกับลักษณะเครื่องแต่งกายยุคกรีกโบราณที่มีความสอดคล้องกับเครื่องแต่งกายสำหรับออกงานในปัจจุบัน อีกทั้งมีจุดเด่นในด้านการก่อรูปเครื่องแต่งกายด้วยเครื่องประดับ ทั้งนี้เพื่อให้ได้วิธีการปรับเปลี่ยนรวมถึงไปถึงลักษณะและตำแหน่งของเครื่องประดับซึ่งนำไปสู่การปรับเปลี่ยนเครื่องแต่งกายเพื่อเพิ่มโอกาสในการใช้สอย

ผลของงานวิจัยได้นำเสนอการใช้เครื่องประดับเพื่อแทนที่ส่วนประกอบของเครื่องแต่งกายและใช้สร้างรายละเอียดแทนการตัดเย็บซึ่งทำให้เกิดความหลากหลายทางด้านรูปแบบและการใช้งานของเครื่องแต่งกาย โดยอาศัยวิธีการปรับเปลี่ยน ได้แก่ การรวบยัด การพลิกกลับด้าน การพับ การใช้บานพับและการยึดจุดหมุนและการประกอบซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อโครงร่างเงา รายละเอียดและสีของเครื่องแต่งกาย ท้ายที่สุดผลการวิจัยได้ถูกนำมาบูรณาการกับความต้องการของผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย แนวโน้มทางแฟชั่น และแรงบันดาลใจ เป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบสำหรับการออกแบบเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับที่สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบร่วมกันเพื่อเพิ่มโอกาสใช้สอยสำหรับออกงาน

คำสำคัญ: เครื่องแต่งกาย / เครื่องประดับ / การปรับเปลี่ยนรูปแบบร่วมกัน / โอกาสการออกงาน

Abstract

The research objective is to determine the principle and technique for clothing transformation by using jewelry as a key component. The market survey data shows that jewelry is significant in clothing, especially in social party occasions. One issue raised among sample is that general party dress is not appropriate to apply for several times and recognition. This becomes the thesis question; how to create the co-functional roles between clothing and jewelry to increase opportunity of use.

The study is emphasized on the analysis between principle of transformation and ancient Greek clothing character which corresponds to the present party clothing and also particularly uses jewelry as a major component of clothing creation. Therefore the research conduces to the appropriate way of transformation techniques, including suitable aspect and position of jewelry leading to clothing transformation for increasing the using purpose.

The result presents the concepts of structural forming and the replacement of clothing elements by jewelry. These concepts create the variation of transforming and using of clothing in different purposes. However, the transformation techniques which conform to ancient Greek clothing are stress, flip, folding, hinging and assembling. These can make changes to silhouette, detail and color of clothing. Finally, the research result is creatively integrated with the survey result, fashion trend and inspiration for the research of fashion clothing and jewelry co-functional design for variation of party occasions.

Keywords: CO-FUNCTIONAL DESIGN / CLOTHING / JEWELRY / PARTY OCCASSIONS

*นิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาภูมิสถาปัตย์ ภาควิชาภูมิสถาปัตย์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชาภูมิสถาปัตย์ ภาควิชาภูมิสถาปัตย์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทนำ

เครื่องแต่งกายและเครื่องประดับมีความสัมพันธ์กันมายาวนาน สังเกตได้จากประวัติศาสตร์ที่มีการสวมใส่เครื่องแต่งกายและเครื่องประดับควบคู่กันมาตั้งแต่อดีต เครื่องประดับโดยทั่วไปใช้สวมใส่เพื่อสื่อสารความเป็นตัวตน เน้นจุดเด่น รวมถึงแก้ไขจุดบกพร่องของการแต่งกาย (วรรณรัตน์ อินทร์อำ, 2536: 9) การสวมใส่เครื่องประดับขึ้นอยู่กับเหตุผลและความต้องการของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน บางครั้งถูกมองเป็นเพียงของฟุ่มเฟือย ในขณะที่บุคคลบางกลุ่มกลับมองว่าเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้เช่น ชนชาติแอฟริกาเลือกสวมเครื่องประดับแสดงตัวตนแทนเครื่องแต่งกาย (รสขง ไตรสุริยธรรมา, 2547: 27) หรือแม้แต่ในปัจจุบันที่บางบุคคลนิยมสวมใส่เครื่องประดับติดตัวอยู่เสมอ

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น ผู้วิจัยวิเคราะห์การแต่งกายโดยภาพรวมพบว่าเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับยังคงมีช่องว่างในการใช้ประโยชน์ร่วมกัน แม้ทั้งสองสิ่งจะถูกสวมใส่ควบคู่กันแต่กระบวนการตั้งแต่การออกแบบ การผลิตไปจนถึงการสวมใส่กลับไม่พบบทบาทการทำงานร่วมกัน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการทดลองประยุกต์เครื่องแต่งกายและเครื่องประดับให้สามารถมีบทบาทร่วมกันโดยมีจุดประสงค์เพื่อเพิ่มประโยชน์ใช้สอย ซึ่งจากการศึกษาด้านเครื่องประดับผู้วิจัยพบว่าเครื่องประดับมีลักษณะและส่วนประกอบที่คล้ายคลึงกับอุปกรณ์ที่ทำหน้าที่ต่างๆบนเครื่องแต่งกายลักษณะเหล่านี้สามารถนำมาพัฒนาและผสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับได้

สืบเนื่องจากแนวคิดดังกล่าว การหาแนวทางของงานวิจัยเพื่อตอบสนองต่อตลาดและผู้บริโภคให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้วิจัยจึงทำการสำรวจตลาดเครื่องแต่งกายโดยสำรวจร้านเครื่องแต่งกายในเขตกรุงเทพมหานคร บริเวณโอโศกและสยามสแควร์ ณ วันที่ 24-27 มิถุนายน พ.ศ. 2556 จำนวน 30 ร้านค้า ทั้งร้านค้าประเภทสินค้านำเข้าและร้านค้าประเภทออกแบบสินค้าเองพบว่า 24 ร้านค้าคิดเป็นร้อยละ 80 มีการจำหน่ายเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับควบคู่กันอยู่ภายในร้าน โดยส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์สำหรับออกงานซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างเพื่อสัมภาษณ์ผู้ประกอบการเครื่องแต่งกายประเภทออกแบบและผลิตเองจำนวน 5 ร้านค้า สรุปข้อมูลได้ว่าเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับสำหรับออกงานเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถสร้างความเฉพาะตัวและเพิ่มมูลค่าได้ง่ายกว่าผลิตภัณฑ์สำหรับโอกาสใช้สอยอื่นและให้เหตุผลในการจำหน่ายเครื่องประดับเพิ่มเติมจากการจำหน่ายเครื่องแต่งกายว่า การจำหน่ายเพียงเครื่องแต่งกายไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคได้ครบถ้วน เนื่องจากผู้บริโภคนิยมมองหาเครื่องประดับที่เหมาะสมกับเครื่องแต่งกายจากร้านค้าเดียวกัน เพราะช่วยประหยัดเวลารวมทั้งช่วยสร้างความมั่นใจว่าทั้งสองสิ่งมีความสอดคล้องกัน ส่วนเหตุผลอีกประการคือเครื่องประดับสามารถช่วยนำเสนอภาพรวมและความหลากหลายของการแต่งกายให้ผู้บริโภคสามารถเข้าใจได้ง่ายซึ่งจุดนี้ให้เกิดการบริโภคมากขึ้นตามมา โดยมีสัดส่วนเฉลี่ยของการจำหน่ายเครื่องประดับต่อหนึ่งร้านค้าอยู่ที่ร้อยละ 32 คิดเป็นปริมาณประมาณหนึ่งในสามส่วนของสินค้าทั้งหมดภายในร้าน ซึ่งนับว่าเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างมากและสามารถนำมาใช้เป็นโอกาสที่ดีเพื่อต่อยอดผลิตภัณฑ์เครื่องประดับสำหรับการแต่งกายได้นอกจากนี้ผู้ประกอบการได้แสดงทัศนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาวะการแข่งขันสูงเช่นในปัจจุบันว่าการสร้างความแตกต่างและนำเสนอสิ่งใหม่ต่อผู้บริโภคจะเป็นทางออกที่ดีทางหนึ่งสำหรับธุรกิจเครื่องแต่งกายซึ่งเครื่องประดับเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถเติมเต็มให้กับธุรกิจนี้ได้เป็นอย่างดีโดยเฉพาะเครื่องแต่งกายสำหรับออกงาน ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้ทำการสอบถามผู้บริโภคจำนวน 40 คนเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายสำหรับออกงานบริเวณสยามสแควร์ ณ วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2556 โดยพบว่า 37 คนคิดเป็นร้อยละ 92.5 ลงความเห็นว่าเครื่องแต่งกายสำหรับออกงานมีราคาสูงแต่กลับมีโอกาสน้อยเนื่องจากข้อจำกัดทางด้านรูปแบบซึ่งกลายเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งของเครื่องแต่งกายสำหรับออกงาน

จากข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยจึงสามารถสรุปแนวทางของงานวิจัยเพื่อผสานประโยชน์ร่วมระหว่างเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับให้สามารถตอบสนองต่อผู้บริโภคและโอกาสทางการตลาดด้วยการเพิ่มประโยชน์ด้านการใช้งาน โดยนำศักยภาพของเครื่องประดับทางด้านรูปแบบและส่วนประกอบเกี่ยวกับข้อต่อและการเกาะเกี่ยว รวมถึงวัสดุมาใช้ประโยชน์เป็นอุปกรณ์สำหรับการปรับเปลี่ยนรูปแบบเครื่องแต่งกายสำหรับออกงานให้สามารถสวมใส่ได้อย่างหลากหลายซึ่งจะสามารถก่อให้เกิดความคุ้มค่าตั้งแต่การผลิตวัสดุไปจนถึงการใช้งาน

โดยงานวิจัยฉบับนี้จะทำการศึกษาลักษณะและส่วนประกอบที่เกี่ยวข้องกับการปรับเปลี่ยนควบคู่ไปกับการวิเคราะห์การก่อรูปเครื่องแต่งกายจากเครื่องประดับในยุคกรีกโบราณที่ส่งผลให้มีลักษณะที่สอดคล้องกับเครื่องแต่งกายสำหรับออกงานในปัจจุบัน ซึ่งท้ายที่สุดงานวิจัยฉบับนี้จะได้นำผลจากการศึกษาดังกล่าวมาผสานเข้ากับข้อมูลผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย ข้อมูลด้านการตลาด ข้อมูลแนวโน้มทางแฟชั่นและแรงบันดาลใจเพื่อสังเคราะห์เป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบของงานวิจัย

ทั้งนี้ผลที่ได้จากงานวิจัยฉบับนี้นอกจากจะเป็นการเพิ่มประโยชน์ใช้สอยด้านรูปแบบให้กับเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับแล้วยังช่วยส่งเสริมแนวทางและบทบาทการใช้งานของเครื่องประดับต่อเครื่องแต่งกายให้เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งสามารถตอบโจทย์ผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายในด้านประโยชน์ใช้สอยของเครื่องแต่งกายสำหรับออกงานได้อย่างสร้างสรรค์

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อให้ได้หลักการและวิธีการปรับเปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับออกงานโดยใช้เครื่องประดับเป็นอุปกรณ์จากการประยุกต์วิธีการก่อรูปเครื่องแต่งกายในยุคกรีกโบราณ
2. เพื่อให้การปรับเปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับออกงานสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบได้หลากหลายเพื่อตอบสนองโอกาสใช้สอยที่แตกต่างกัน

ขอบเขตของงานวิจัย

1. ศึกษาหลักการ วิธีการและส่วนประกอบที่เกี่ยวข้องกับการปรับเปลี่ยนรูปแบบ
2. ศึกษาแนวทางของเครื่องแต่งกายในยุคกรีกโบราณที่ใช้เครื่องประดับเป็นอุปกรณ์ในการก่อรูปเครื่องแต่งกาย
3. ศึกษาผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายอายุ 23-32 ปี ในเขตกรุงเทพมหานครจากการสุ่มตัวอย่าง
4. ประยุกต์ผลการศึกษาค้นคว้าเป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบเครื่องแต่งกายสตรีและเครื่องประดับที่สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบร่วมกันเพื่อเพิ่มโอกาสใช้สอยสำหรับออกงานจำนวน 1 คอลเลกชัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รวบรวมและศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายสำหรับออกงานและเครื่องประดับ หลักการ วิธีการและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการปรับเปลี่ยนรวมถึงลักษณะเครื่องแต่งกายในยุคกรีกโบราณเพื่อเป็นข้อมูลหลักของงานวิจัย
2. วิเคราะห์ ทดลองและสรุปผลหลักการและวิธีการที่เหมาะสม
3. รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ จิตนิสัย การใช้ชีวิต รสนิยมและรูปแบบของการแต่งกายสำหรับออกงานของผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย

4. รวบรวมข้อมูลทางการตลาดและคู่แข่งเพื่อทำการวิเคราะห์
5. สร้างแนวโน้มทางแฟชั่นสำหรับงานวิจัยจากศึกษาแนวโน้มการแต่งกายประจำฤดูใบไม้ร่วง-ฤดูหนาว ค.ศ. 2014/2015 ประกอบกับการวิเคราะห์ตัวอย่างผลงาน
6. สังเคราะห์ผลสรุปของงานวิจัยกับความต้องการกลุ่มเป้าหมาย แนวโน้มทางแฟชั่นและแรงบันดาลใจเพื่อประมวลผลและนำมาใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบ
7. ออกแบบ ทดลองขึ้นต้นแบบและผลิตจริง
8. จัดแสดงผลงานและเก็บข้อมูลจากผู้บริโภคเพื่อประเมินผล
9. สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

จากการรวบรวมศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดของงานวิจัยสามารถสรุปผลของงานวิจัยการออกแบบเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับที่สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบร่วมกันเพื่อเพิ่มโอกาสใช้สอยสำหรับออกแบบแบ่งออกเป็นประเด็นต่างๆ ได้แก่

1. ผลสรุปเนื้อหาหลักของงานวิจัย

1.1 หลักการใช้งานของเครื่องประดับต่อเครื่องแต่งกาย เครื่องประดับของงานวิจัยจะมีหน้าที่เพิ่มเติมจากการใช้เพื่อประดับตกแต่ง โดยมีความสัมพันธ์กับเครื่องแต่งกาย 2 รูปแบบ ได้แก่

1) ในรูปแบบการแทนที่ส่วนประกอบของเครื่องแต่งกายที่ทำหน้าที่ยึดเกาะกับร่างกาย เช่น แทนสายคล้องคอ สายพาดไหล่ เป็นต้น ซึ่งสามารถช่วยทำให้เครื่องแต่งกายเปลี่ยนหน้าที่การใช้งานได้ เช่น จากเสื้อคลุมเป็นเสื้อคล้องคอ จากชายเสื้อเป็นเสื้อคลุม เป็นต้น

รูปที่ 1 เครื่องประดับในรูปแบบการแทนที่ส่วนประกอบของเครื่องแต่งกาย เช่น สายคล้องคอ

2) ในรูปแบบของการสร้างรายละเอียดแทนการตัดเย็บเป็นการทำให้เกิดรายละเอียดแบบชั่วคราวซึ่งสามารถกลับคืนรูปเดิมได้ต่างจากการตัดเย็บซึ่งมีความถาวร โดยการใช้เครื่องประดับเกาะเกี่ยวทำให้ส่วนของเครื่องแต่งกายยึดติดกันและเกิดเป็นรายละเอียดเพื่อการตกแต่งเช่น รอยจีบ ระบาย เป็นต้น

รูปที่ 2 เครื่องประดับในรูปแบบของการสร้างรายละเอียดแทนการตัดเย็บเพื่อการตกแต่ง เช่น รอยจีบ ระบาย

1.2 วิธีการปรับเปลี่ยนจากการศึกษาของงานวิจัย ประกอบด้วย 12 วิธี ได้แก่ การรวบยัด (Stress) การพับ (Folding) การพลิกกลับด้าน (Flip) การทบบแบบพัด (Fanning) การเลื่อน (Sliding) การใช้บานพับและการยึดจุดหมุน (Hinging) การม้วนขด (Rolling/Coil) การยืดหด (Bellow) การประกอบ (Assembling) การครอบต่อกัน (Nesting) (Mollerup, 2006: 30-31) การห่อหุ้มด้วยโครง (Shell) และการประสานพิักัด (Modularize) โดยจากการวิเคราะห์ตามแนวทางการก่อรูปเครื่องแต่งกายในยุคกรีกโบราณซึ่งมีลักษณะที่สอดคล้องเครื่องแต่งกายสำหรับออกงานในปัจจุบัน สามารถระบุวิธีการได้ดังนี้

1) การรวบยัด (Stress) เป็นการจับรวบทำให้เกิดการยัดติดกันและเกิดรายละเอียดการพับ รูดหรือจีบย่นส่งผลกระทบต่อรายละเอียดและโครงร่างเงาของเครื่องแต่งกาย

2) การพลิกกลับด้าน (Flip) เป็นการเปลี่ยนระนาบโดยการกลับหน้าหรือพื้นผิวการใช้งาน ส่งผลกระทบต่อรายละเอียดและสีของเครื่องแต่งกาย

3) การพับ (Folding) เป็นการเปลี่ยนรูปในลักษณะของการทำให้เล็กลงหรือลดพื้นที่ ส่งผลกระทบต่อรายละเอียดโครงร่างเงาและสีของเครื่องแต่งกาย

4) การใช้บานพับและการยึดจุดหมุน (Hinging) เป็นการเปลี่ยนในลักษณะการทำให้เกิดการเปิดปิด การพลิกกลับไปมา และการหมุนเป็นกรรมวิธีที่เกี่ยวข้องกับข้อต่อโดยเฉพาะซึ่งเป็นส่วนประกอบของเครื่องประดับที่ใช้สำหรับการปรับเปลี่ยนส่งผลกระทบต่อโครงร่างเงาของเครื่องประดับ

5) การประกอบ (Assembling) เป็นการนำส่วนต่างๆ ประกอบเข้าด้วยกันเพื่อก่อรูปส่งผลต่อการยึดต่อกันระหว่างเครื่องแต่งกายกับเครื่องประดับและระหว่างเครื่องประดับกับเครื่องประดับ

โดยการปรับเปลี่ยนครั้งหนึ่งสามารถใช้วิธีการหลายวิธีร่วมกันได้ แต่อย่างไรก็ตามวิธีการต่างๆ จะเกิดขึ้นภายใต้หลักการปรับเปลี่ยน 3 หลักการได้แก่ การแผ่อกและเก็บเข้า (Expand and Collapse) การเปิดเผยและปกปิด (Expose and Cover) และการรวมและการแยก (Fuse and Divide) (Weaver and others 2010:4)

1.3 การวิเคราะห์ตำแหน่งที่เหมาะสมของเครื่องประดับบนร่างกายและเครื่องแต่งกายได้แก่ การยึดเกาะตามแนวแกนหลักของร่างกายตั้งแต่คอ บ่าและไหล่ หน้าอก ลำตัวรวมถึงเครื่องแต่งกายในแนวแกนหลักซึ่งสามารถรับน้ำหนักได้มากทั้งน้ำหนักจากเครื่องประดับและเครื่องแต่งกาย รวมทั้งสามารถปกคลุมส่วนของร่างกายที่ต้องการปกปิดได้เป็นบริเวณกว้างและโดยเฉพาะการยึดเกาะกับร่างกายส่วนบนจะไม่เป็นอุปสรรคต่ออิริยาบถในชีวิตประจำวันของมนุษย์

2. ผลสรุปส่วนเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้บริโภค ลักษณะทางการตลาด และการออกแบบของงานวิจัย

2.1 การวิเคราะห์ผู้บริโภครวมเป้าหมายและลักษณะทางการตลาด กลุ่มเป้าหมายของงานวิจัย ประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมายหลักอายุ 23-32 ปี และกลุ่มเป้าหมายรองอายุ 33-42 ปี โดยรวมมีความคล้ายคลึงกันทั้งทัศนคติและการแต่งกาย ส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจส่วนตัวมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี ชอบการทดลองสิ่งแปลกใหม่ มีความจำเป็นต้องออกงานสังคมหลากหลายรูปแบบเป็นประจำ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการตลาดของงานวิจัยสรุปได้ว่า ผลิตภัณฑ์งานวิจัยมีลักษณะเด่นคือเป็นเครื่องแต่งกายที่สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบได้โดยใช้เครื่องประดับเป็นอุปกรณ์มีการจัดจำหน่ายในลักษณะควบคู่กันระหว่างเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับ โดยมีรูปแบบสำหรับการออกงานแบบทางการและแบบลำลองรวมกันอยู่ในชุดเดียวกัน

2.2 แนวโน้มทางแฟชั่นและแรงบันดาลใจเป็นสิ่งที่หมุนเวียนเปลี่ยนไปตามฤดูกาลซึ่งแนวโน้มทางแฟชั่นที่ผู้วิจัยที่ใช้สำหรับงานวิจัยคือ ฤดูกาลใบไม้ร่วง- ฤดูหนาว ค.ศ. 2014/2015 โดยใช้แนวโน้มแฟชั่นหลักจากสไตล์ไซต์ (Stylesight) แนวโน้มแฟชั่นสนับสนุนจากดับบลิวจีเอสเอ็น (WGSN) และเนลลีโรดิ

(Nelly Rodi) ซึ่งสามารถวิเคราะห์สรุปเป็นแนวโน้มแฟชั่นใหม่หัวข้ออีนิกมาติก (Enigmatic) สำหรับงานวิจัยฉบับนี้โดยเฉพาะและแรงบันดาลใจที่ผู้วิจัยเลือกใช้คือ ปรากฏการณ์แสงเหนือโดยการตีความ

ลักษณะที่แตกต่างกันของคืนปกติและคืนที่มีการเกิดปรากฏการณ์แสงเหนือออกมาเป็นรูปแบบของเครื่องประดับและเครื่องแต่งกายก่อนและหลังการปรับเปลี่ยน โดยใช้ลักษณะทางกายภาพ ทั้งรูปร่างและสีสันทในการสื่อสาร

3. การประยุกต์ผลสรุปของงานวิจัยเป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

การออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบของงานวิจัยทำเป็นขั้นตอนตั้งแต่การนำผลสรุปของงานวิจัยมาสังเคราะห์ร่วมกันเพื่อร่างแบบทดลองขึ้นต้นแบบปรับปรุงพัฒนาจนมาสู่การผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบที่สมบูรณ์ใช้ชื่อคอลเลกชันว่าแฟลชแบค (ลี้) ก [FLASH B(L)ACK] มีความหมายถึงการย้อนกลับสื่อสารถึงการปรับเปลี่ยนไปมาได้ระหว่างรูปแบบของเครื่องแต่งกาย โดยลักษณะผลงานมาจากการตีความแรงบันดาลใจปรากฏการณ์แสงเหนือซึ่งมีความแตกต่างระหว่างความมืดในคืนปกติกับคืนที่มีแสงสีพลั่วไวคอลเลกชันนี้ประกอบด้วยเครื่องแต่งกายจำนวน 8 ชุดและเครื่องประดับสำหรับเป็นอุปกรณ์ในการปรับเปลี่ยนจำนวน 3 ชุด

โดยเครื่องประดับทุกชุดสามารถใช้ปรับเปลี่ยนเครื่องแต่งกายได้ทั้งคอลเลกชัน ซึ่งเครื่องแต่งกายหนึ่งชุดจะสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบได้ตั้งแต่ 1 รูปแบบขึ้นไป ทั้งนี้ก่อนการปรับเปลี่ยนเครื่องประดับจะทำหน้าที่ในการประดับร่างกายและเมื่อปรับเปลี่ยนแล้วเครื่องประดับจะทำหน้าที่เป็นอุปกรณ์ที่มีความสำคัญในการปรับเปลี่ยนรูปแบบของเครื่องแต่งกายและเป็นเครื่องตกแต่งให้กับเครื่องแต่งกายไปในตัวหน้าที่เครื่องประดับของงานวิจัยจึงเพิ่มขึ้นและกลายเป็นความจำเป็นต่อการแต่งกาย โดยลักษณะของเครื่องแต่งกายสามารถปรับเปลี่ยนการใช้สอยได้ระหว่างเครื่องแต่งกายสำหรับออกงานที่มีรูปแบบเรียบง่ายเป็นทางการและรูปแบบลำลองที่มีความอิสระ พลั่วไว มีชีวิตชีวา

รูปที่ 3 ผลิตภัณฑ์ต้นแบบของงานวิจัยก่อนการปรับเปลี่ยนรูปแบบ

รูปที่ 4 ผลิตภัณฑ์ต้นแบบของงานวิจัยหลังการปรับเปลี่ยนรูปแบบ

รูปที่ 5 การปรับเปลี่ยนรูปแบบโดยผู้สวมใส่

4. ผลประเมินผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากกลุ่มเป้าหมาย

การประเมินความสัมฤทธิ์ผลของงานวิจัยจากความคิดเห็นของผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบตามแนวคิดงานวิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายจำนวน 40 คนที่เข้าชมการจัดแสดงผลงานที่สยามดิสคัฟเวอรีเซ็นเตอร์ ณ วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2557 ได้ผลประเมินความคิดเห็นแบ่งเป็น 2 ด้านคือ ด้านรูปแบบและด้านการใช้งานซึ่งผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายมีความเห็นด้วยกับงานวิจัยทั้งทางด้านรูปแบบและการใช้งานตามประเด็นดังนี้

- 1) ด้านรูปแบบของเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับมีความสอดคล้องกัน
- 2) ด้านรูปแบบก่อนและหลังการปรับเปลี่ยนของเครื่องแต่งกายทั้งโครงร่างเงา รายละเอียดสีสันทันและวัสดุมีความเหมาะสมกับโอกาสออกงานของผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายสามารถสวมใส่ได้ทั้งรูปแบบสำหรับออกงานที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ
- 3) ด้านการใช้งานของผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายมีความเห็นด้วยว่าผลิตภัณฑ์ตามแนวคิดของงานวิจัยสามารถสวมใส่ได้หลากหลายโอกาสและช่วยลดข้อจำกัดของเครื่องแต่งกายสำหรับออกงานได้
- 4) การนำเครื่องประดับมาใช้เป็นอุปกรณ์ในการปรับเปลี่ยนเครื่องแต่งกายมีความเหมาะสม
- 5) วิธีการปรับเปลี่ยนรูปแบบของงานวิจัยมีความสะดวกต่อการใช้งาน ผู้บริโภคสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบได้ด้วยตนเอง

โดยสรุปผลประเมินจากผู้บริโภคมีความเห็นตรงกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยที่เล็งเห็นว่าเครื่องประดับสามารถใช้เป็นอุปกรณ์ในการปรับเปลี่ยนรูปแบบของเครื่องแต่งกายเพื่อทำให้เกิดรูปแบบที่หลากหลายเหมาะสมสำหรับโอกาสออกงานต่างๆได้ รวมทั้งมีความเห็นว่าหัวข้อวิจัยมีความน่าสนใจ

ในการนำเสนอแนวคิดการรวมผลิตภัณฑ์สองประเภทให้สามารถใช้งานร่วมกันเพื่อเพิ่มประโยชน์ใช้สอยได้มากขึ้น

5. ผลสรุปของงานวิจัยโดยภาพรวม

เครื่องประดับของงานวิจัยกลายเป็นอุปกรณ์ที่มีความจำเป็นสำหรับการปรับเปลี่ยนใช้เกาะเกี่ยวและเติมเต็มให้เครื่องแต่งกายสามารถเปลี่ยนไปสู่รูปแบบที่หลากหลายซึ่งเกิดผลการเปลี่ยนแปลงต่อโครงร่างเงา รายละเอียดและสีสัน นอกจากนี้เครื่องประดับยังสามารถช่วยเปลี่ยนหน้าที่ของเครื่องแต่งกายบางลักษณะ เช่น จากเสื้อคลุมกลายเป็นเสื้อคล้องคอ เป็นต้นซึ่งเป็นการเพิ่มบทบาทระหว่างเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับทั้งด้านรูปแบบและหน้าที่ส่งผลให้เครื่องแต่งกายเกิดความยืดหยุ่นด้านการใช้งาน โดยผู้บริโภคสามารถเลือกสวมใส่เครื่องแต่งกายและเครื่องประดับเพื่อปรับเปลี่ยนรูปแบบได้หลากหลายตามความต้องการและโอกาสใช้สอยที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถสร้างความพึงพอใจในด้านรูปแบบและด้านการใช้สอยควบคู่กันตรงกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายงานวิจัยการออกแบบเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับที่สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบร่วมกันเพื่อเพิ่มโอกาสใช้สอยสำหรับออกแบบงานพว้างานวิจัยได้นำเสนอหลักการและผลการออกแบบที่ตอบวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ดังนี้

1. หลักการนำเครื่องประดับมาใช้เป็นอุปกรณ์ในการปรับเปลี่ยนรูปแบบเครื่องแต่งกายโดยใช้วิธีการที่ประยุกต์จากการก่อรูปเครื่องแต่งกายในยุคกรีกโบราณ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อลักษณะทางกายภาพและหน้าที่การใช้งานของเครื่องแต่งกายทำให้สามารถสวมใส่ได้หลากหลายรูปแบบสำหรับโอกาสออกแบบที่แตกต่างกัน

2. การออกแบบของงานวิจัยได้นำผลสรุปตามหลักการข้างต้นมาสร้างสรรค์เป็นผลงานเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับที่สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบร่วมกันระหว่างรูปแบบสำหรับออกแบบแบบทางการและแบบไม่เป็นทางการแสดงถึงการให้ความสำคัญต่อรูปแบบและประโยชน์ใช้สอยไปพร้อมกัน โดยสามารถสร้างความพึงพอใจและตอบสนองต่อการใช้งานของผู้บริโภคได้อย่างเหมาะสมสังเกตได้จากผลการประเมิน

อย่างไรก็ตามจะเห็นได้ว่าหลักการสำคัญที่ได้จากงานวิจัยฉบับนี้สามารถนำมาใช้สร้างความแตกต่างให้กับผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายและเครื่องประดับได้ในลักษณะของการทำงานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องต่อความมุ่งหมายของงานวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาแนวทางของเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับนี้เป็นเพียงแนวทางหนึ่ง ซึ่งผู้วิจัยมีความสนใจ ซึ่งยังมีผลิตภัณฑ์อื่นๆนอกจากเครื่องประดับที่เครื่องแต่งกายสามารถนำมาต่อยอดและผสมผสานประโยชน์ร่วมเพื่อสร้างความแตกต่างได้เช่นกัน

2. ผลิตภัณฑ์ที่ปรับเปลี่ยนรูปแบบจะมีกลไกและวิธีการใช้งานเป็นขั้นตอน ดังนั้นการนำเสนอและการสาธิตวิธีการใช้งานจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งเพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความเข้าใจและยอมรับผลิตภัณฑ์ได้ดียิ่งขึ้น

3. ในการสร้างผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการปรับเปลี่ยนมีความจำเป็นต้องสร้างต้นแบบสามมิติก่อนเสมอซึ่งอาจสร้างในขนาดจำลองก่อนเพื่อให้ง่ายต่อการศึกษาและทำความเข้าใจอย่างรอบด้าน

4. ในด้านการผลิต ผลิตภัณฑ์ที่มีการทำงานร่วมกันจำเป็นต้องใช้ความรอบคอบ การวางแผน และการสื่อสารที่ดีเพื่อให้ผู้ออกแบบและผู้ผลิตสามารถเข้าใจในวัตถุประสงค์ที่ตรงกัน มีการดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันและผลิตภัณฑ์สามารถใช้งานร่วมกันได้จริง

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

รชง ไตรสุริยธรรมา (บรรณาธิการ). 2547. *Jewelry Art & Design Journal*. กรุงเทพฯ: Open Book.
วรรณรัตน์ อินทร์อำ. 2536. *ศิลปะเครื่องประดับ*. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พริ้นติ้งเฮ้าส์.

ภาษาอังกฤษ

Mollerup, Per. 2006. Collapsibles a Design Album of Space-Saving Objects. New York: Thames & Hudson.

Weaver, Jason, Kristin Wood, Richard Crawford and Dan Jensen. 2010. "Transformation Design Theory: A Meta-Analogical Framework." *Journal of computing and information Science in Engineering* 10 (September 2010): 1-11.